

Fledføring

I forbindelse med Sig. Kristensens foranstående afhandling om aftægtsforhold skal her fremdrages et eksempel på, hvordan man i 1600-tallet bar sig ad med at blive en fledføring, altså en person, der overdrager alt, hvad han ejer og i fremtiden måtte få, til en anden, imod at han så bliver underholdt af denne resten af sin levetid. Ordningen blev forøvrigt først ophævet ved tinglysningsloven af 1926.

17. nov. 1643 stod enken Line Hanskone af *Sønder-side i Ho sogn* »for tingsdom« på Kærgård birketing og tog da sin datter Maren Hansdatter der samme-steds »udi hånd og flædførde sig til fornæ sin datter Maren Hansdatter med al sin god og gods, intet undtagen, ved hvad navn det end nævnes kan. Derimod lovet og forpligtet sig nu i dag for dom fornæ Maren Hansdatter sig eller sine arvinger at forse og forsørge bemt. hendes moder Line Hanskone med klæde og føde og erlig og redelig underholdning hendes livstid, og efter hendes dødelig afgang forskaffe hende en hederlig begravelse og jordeferd, som hun ville være bekendt for Gud og forsvare for menneskene«. Der var givet varsel for udstedelsen af dette tingsvidne for Poul Hansen på Sønderside og hans hustru Karen Hansdatter og Niels Nielsen i Oksby og hustru Sedtzel Hansdatter.

Forinden, d. 18. okt., havde to mænd i birkefogden Chr. Madsens overværelse registreret og vurderet Lines »gods og goed«. Det omfattede bl. a. en egekiste,

Fledføring

sat til 10 mark, 1 fyrskive¹⁾ 1 sdl., 1 fyrskammel 12 sk., 1 fyrunderbord med fjæl på 1 mark, 2 små brukar²⁾ 1 sdl. 1 mark, 1 maalkuern³⁾ med sten og rem 2 sdl., 1 ballie $\frac{1}{2}$ mark, 2 bøtter $\frac{1}{2}$ mark, en liden kedel vejede 13 mark til 4 sdl. 1 mark, 1 broden messing kedel 1 mark, 1 stålgyde 3 mark, 1 seng af bolsterunderdyne og deken⁴⁾ og hoveddyne⁵⁾ og 2 blågarnslagener, sat tilhobe for 12 sdl., 1 lærredsvæffuuld⁶⁾ med tilbehør 10 sdl., 1 tin kasing⁷⁾ 1 mark, 1 fordel af en seng 2 mark, 1 spindehjul 3 mark, 1 hespetræ 4 skilling, kedelske⁸⁾ og klove⁹⁾ 2 mark, alle stenfade, kander, krus og tallerkener 1 mark, 1 lysestage af træ, fad og piber af messing 4 skilling, 1 saks 2 skilling. Ialt blev indboet sat til 36 sdl. 6 skilling danske. Hertil kom så Lines livklæder.

Poul Hansen havde i medgift fået over 200 rdl., og svigersønnen Niels Nielsen havde bl. a. fået 1 skive, 1 lærredsvæv og høgarn, 18 alen blågarns lærred til et par lagner, sengeklæder, en klædeskåbe til 12 sdl., en rød klædesskørt, 1 kle lue¹⁰⁾, 1 ølfjerding og 1 dørlås, ialt havde han fået 51 sdl. — mens Maren intet havde fået. Børnene havde altså ikke fået lige meget. Måske har Line været mest velhavende da den, der fik mest, blev gift. Og det er vel ikke umuligt, at hun kan have haft nogle kontante penge i behold til Maren, der ellers synes at have fået alt for lidt, der nu tilmed skal underholde og pleje moderen.

Line Hanskone var en af dem, der blev ramt af stormfloden 1634, så hun måtte bygge sig et nyt hus. Forøvrigt var hun en ret selvsikker dame. Man kan læse lidt mere om hende i min bog »Gamle sydvestjyske fiskerlejer« side 95, 97, 99. *H. K. Kristensen.*

Henvisninger: 1) Fyrskive = fyrretræsbord. - 2) Brukar = byggekar. - 3) Målkværn (molkværn) = kværn. - 4) Deken =

dækken, må vel være en art overdyne eller tæppe, nu bruges ordet i forbindelse med hestedækken o. lign. - 5) Hoveddyne = hovedpude. - 6) Lærredsvæffuuld = væv til at væve lærred på. - 7) Tin kasing betegner vist en tinklump. Man brugte tin til at forsinne fiskekrogene med. Ordet kasing brugtes ellers senere om en kokasse. - 8) Kjedelskede er et redskab, bestående af 2 jernskinner, i den ene en krog foroven, der hænges på »sodstangen« i skorstenen over den åbne arne, i den anden en krog forneden, hvori gryden hænger. Jernskinnerne kan forskydes mod hinanden og ved hjælp af takker forkortes eller forlænges, så gryden kommer i passende afstand til arneilden. - 9) Klove, her = ildklemme. - 10) Kle lue = klædes hue.